

Vergaderjaar 2015–2016

34 475 B

Jaarverslag en slotwet Gemeentefonds 2015

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en dus ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2015 te wijzigen.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B van deze memorie toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Fvw)

Als gevolg van artikel 5, eerste lid van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) juncto artikel 6, vierde lid van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet (IFvw), hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen is opgenomen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

De Staatssecretaris van Financiën,
E.D. Wiebes

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Onderdeel uitgaven, verplichtingen en ontvangsten

Uitgaven

In onderstaande tabel wordt een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het uitgavenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de 2^e suppletoire begroting 2015 is het uitgavenbedrag van het gemeentefonds met – € 40.711.000 gewijzigd. De in de tabel weergegeven mutaties worden onder de tabel nader verklaard.

Tabel 1: Totstandkoming uitgavenbedrag gemeentefonds (x € 1.000)

Stand uitgavenbedrag vastgestelde begroting 2015	27.312.721
Stand uitgavenbedrag 1e suppletoire begroting 2015	26.934.839
Stand uitgavenbedrag 2e suppletoire begroting 2015	27.307.896
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2015:	
1) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet	– 1.468
2) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering	– 40.067
3) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen	– 3
4) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen	– 247
5) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkering sociaal domein	– 305
6a) Bijdrage Waarderingskamer	– 1
6b) Bijdrage Waarderingskamer (algemene uitkering)	1
7) Faciliteitenbesluit opvangcentra (decentralisatie-uitkering)	1.179
8) City Deal Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (decentralisatie-uitkering)	200
Totaal mutaties bij slotwet	– 40.711
Stand uitgavenbedrag slotwet begroting 2015	27.267.184
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>1.216</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	<i>1.984</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Budget A+O-fonds</i>	<i>6.449</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Bijdrage aan VNG</i>	<i>70.428</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Bijdrage gemeenten inzake KING</i>	<i>7.464</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Algemene uitkeringen c.a.</i>	<i>14.736.243</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>1.305.453</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>969.830</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkering sociaal domein</i>	<i>10.168.117</i>

De wijziging van het uitgavenbedrag is het saldo van een aantal mutaties:

1) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet

Het gerealiseerde bedrag komt door de slotwetmutatie – € 1.468.000 lager uit dan na de stand 2^e suppletoire begroting 2015 werd geraamd. Dit komt doordat niet alle onderzoeken die voor 2015 gepland waren zijn daadwerkelijk in 2015 uitgevoerd. Een gedeelte zal alsnog in 2016 tot besteding komen. Daarom zullen de uitgaven «Kosten Financiële verhoudingswet» bij Voorjaarsnota 2016 met een maximum bedrag van € 1 miljoen opwaarts worden bijgesteld, conform de bestaande afspraken hierover met het Ministerie van Financiën.

2) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering

De uitbetalingen aan gemeenten in 2015 blijken lager te zijn dan bij de 2^e suppletoire begroting 2015 werd verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van – € 40.067.000.

De reden van het verschil ligt in het feit dat zolang de uitkeringsfactor¹ niet definitief is de omvang van betalingen aan de gemeenten kan afwijken ten opzichte van wat in de begroting vermeld staat. De oorzaak ligt bij het verschil tussen raming van de verdeelmaatstaven voor de bepaling van voorlopige uitkeringsfactor en de verdeelmaatstaven die bij de betalingen worden gebruikt. Indien bij de betalingen de definitieve verdeelmaatstaven niet beschikbaar zijn, worden de gegevens van het vorige jaar gebruikt. Op het moment dat de definitieve gegevens beschikbaar komen, kan het gat tussen begroting en uitbetaling gedicht worden door de uitkeringsfactor aan te passen. Het onderdeel wijziging betalingsverloop algemene uitkering zal bij 1^e suppletoire begroting 2016 dan ook met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld. Deze mutatie bij 1^e suppletoire begroting 2016 heeft dus nog betrekking op het begrotingsjaar 2015.

3, 4 en 5) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen en integratie-uitkeringen 2015

Het blijkt dat bij deze uitkeringen lagere uitbetalingen zijn gedaan dan bij de 2e suppletoire begroting 2015 werd verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van – € 3.000 bij de integratie-uitkeringen, – € 247.000 bij de decentralisatie-uitkeringen en – € 305.000 bij de integratie-uitkering sociaal domein. In tabel 2 wordt een specificatie gegeven van deze bedragen. Deze onderdelen zullen bij 1e suppletoire begroting 2016 opwaarts worden bijgesteld. Deze mutaties in de uitgaven bij 1e suppletoire begroting 2016 hebben dus nog betrekking op het begrotingsjaar 2015.

6a en 6b) Bijdrage Waarderingskamer

De bijdrage aan de Waarderingskamer is € 1.000 lager dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Dit verschil komt ten gunste van de algemene uitkering.

7) Faciliteitenbesluit opvangcentra

Ten opzichte van de septembercirculaire 2015 ontvangen enkele gemeenten een aanvullende bijdrage op grond van het Faciliteitenbesluit opvangcentra van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

8) City Deal metropoolregio Rotterdam-Den Haag

Met deze City Deal beogen betrokken partijen tot een regionaal gedragen en gevalideerde Roadmap Next Economy voor de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag te komen.

Tabel 2: Specificatie Integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2015 (x € 1.000)

	Openstaande verplichtingen				Verschil
	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	
Integratie-uitkeringen					
Correctie waterschapswegen (knelpunten verdeelproblematiek)	3.298		3.298	3.298	0
Wmo	1.258.727		1.258.727	1.258.726	- 1

¹ De uitkeringsfactor is de verhouding tussen de voeding van het gemeentefonds en de totale landelijke uitkeringsbasis. De voeding van het gemeentefonds is de jaarlijkse omvang van het gemeentefonds zoals wordt vastgesteld via de normeringsystematiek. De uitkeringsbasis wordt berekend via vermenigvuldiging van het aantal eenheden van een set van verdeelmaatstaven met bijbehorende gewichten (bedragen per eenheid).

Openstaande verplichtingen					
	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Verschil
WUW-middelen	2.672		2.672	2.672	0
VTH-taken	40.758		40.758	40.758	0
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2014	2		2	0	-2
SUBTOTAAL IU (excl. sociaal domein)	1.305.457	0	1.305.457	1.305.453	-3
IU sociaal domein	10.168.422	0	10.168.422	10.168.117	-305
Decentralisatie-uitkeringen					
Bed, bad, brood	10.300		10.300	10300	0
Beeldende kunst en vormgeving	13.500		13.500	13.500	0
Bestaand Rotterdams gebied	2.527		2.527	2.527	0
Beter Benutten	70		70	70	0
Bodemsanering	49.836		49.836	49.836	0
Buurtsportcoaches	58.141		58.141	58.140	-1
Centra voor Jeugd en Gezin	0		0	0	0
City Deal	0	200	200	200	0
Eigen kracht	368		368	368	0
EIP Waterconferentie 2016	10		10	10	0
Erfgoed en ruimte	108		108	108	0
Faciliteitenbesluit opvangcentra	4.725	1.179	5.904	5.904	0
Gezond in de stad	19.846		19.846	19.846	0
Groeiopgave Almere	7.000		7.000	7.000	0
Implementatie Participatiewet	17.500		17.500	17.500	0
IPSV	2.182		2.182	2.182	0
Jeugd	22.680		22.680	22.600	-80
Jeugdwerkloosheid	3.500		3.500	3.500	0
Kwaliteitssprong Zuid	1.400		1.400	1.400	0
LHBT emancipatiebeleid	490		490	490	0
Link2work	75		75	75	0
Maatschappelijke opvang	385.057		385.057	385.057	0
Naleving.net	100		100	100	0
Nationale gebiedsontwikkelingen (Nota Ruimte en BIRK)	16.637		16.637	16.637	0
Ondersteuning raadsman Loppersum	449		449	449	0
Pilot nabestaanden Zwolle	122		122	122	0
Projectstimuleringsregeling V	25		25	25	0
RSP Zuiderzeelijn	21.412		21.412	21.412	0
Spoorse doorsnijdingen	3.356		3.356	3.356	0
Sterke regio's	2.000		2.000	2.000	0
Stimulering registratie arbeidsmigranten	25		25	25	0
Uitvoering motie Kerstens	30.000		30.000	30.000	0
Veiligheidshuizen	7.700		7.700	7.699	-1
Verankering programma verbetering GGZ	125		125	125	0
Versterking peuterspeelzaalwerk	35.000		35.000	35.000	0
Vrouwenopvang	116.581		116.581	116.581	0
Vsv-programmagelden RMC-regio's G4	6.765		6.765	6.765	0
We can young	205		205	205	0
Wijkaanpak Den Haag	150		150	150	0
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2014	167		167	0	-167
Wmo	128.564		128.564	128.564	0
TOTAAL DU	968.698	1.379	970.077	969.830	-247
TOTAAL IU en DU	12.442.577	1.379	12.443.956	12.443.400	-556

Verplichtingen

In de volgende tabel wordt ter toelichting een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het verplichtingenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de 2^e supplettoire begroting 2015 is het verplichtingenbedrag met - € 643.000 gewijzigd.

Tabel 3: Totstandkoming verplichtingenbedrag gemeentefonds (x € 1.000)

Stand verplichtingenbedrag vastgestelde begroting 2015	27.312.721
Stand verplichtingenbedrag 1e supplettoire begroting 2015	26.913.479
Stand verplichtingenbedrag 2e supplettoire begroting 2015	27.286.536

Voorgestelde mutaties bij slotwet 2015:	
1) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet	- 2.022
2a) Bijdrage Waarderingskamer	- 1
2b) Bijdrage Waarderingskamer (algemene uitkering)	1
3) Faciliteitenbesluit opvangcentra (decentralisatie-uitkering)	1.179
4) City Deal Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (decentralisatie-uitkering)	200
Totaal mutaties bij slotwet	- 643
<hr/>	
Stand verplichtingenbedrag slotwet begroting 2015	27.285.893
<hr/>	
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>662</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	<i>1.984</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Budget A+O-fonds</i>	<i>6.449</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Bijdrage aan VNG</i>	<i>70.428</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Bijdrage gemeenten inzake KING</i>	<i>7.464</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Algemene uitkeringen c.a.</i>	<i>14.755.119</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>1.305.455</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>969.910</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkering sociaal domein</i>	<i>10.168.422</i>

De wijziging van het verplichtingenbedrag is het saldo van een aantal mutaties. Voor de verklaringen van de in de tabel weergegeven mutaties wordt verwezen naar de verklaringen bij de overeenkomende mutaties van de «uitgaven».

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de 2^e suppletore begroting 2015 worden de ontvangsten met – € 40.711.000 gewijzigd.